

ΕΚΘΕΣΗ

ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

Κ. ΜΕΝΕΛΑΟΥ ΠΑΛΛΑΝΤΙΟΥ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 24ΗΣ ΜΑΡΤΙΟΥ 1988

Κατὰ τὴ σημερινὴ χαρμόσυνη μέρα, μέρα γιορτῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου, ἀλλὰ καὶ τοῦ εὐαγγελισμοῦ τῆς Παλιγγενεσίας τοῦ Ἔθνους, ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν στὴν πανηγυρικὴ τῆς συνεδρία, ἐορτάζοντας τὴν ἐξηκοστὴ δευτέρα ἐπέτειο ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς της, αἰσθάνεται εὐτυχῆς μετέχοντας μὲ ὀλόκληρο τὸ Ἔθνος τῶν Ἑλλήνων στὴ χρονογύριστη αὐτὴ θρησκευτικὴ καὶ ἐθνικὴ χαρὰ.

Σύμφωνα μὲ τὸν Ὄργανισμό της, ἡ Ἀκαδημία κατὰ τὴ σημερινὴ Ἐθνικὴ Ἐορτῆ, ἀπονέμει τὸ Ἀριστεῖο της καὶ βραβεῖα ἢ καὶ προκηρῦσσει ἄλλα, πάντοτε σχετικὰ μὲ τὸ Ἔθνος καὶ τοὺς ἀγῶνες του.

Μετὰ πρότασιν τῆς *Τάξεως τῶν Θετικῶν Ἐπιστημῶν* καὶ ἀπόφασιν τῆς *Ὀλομελείας* ἀπονέμεται τὸ Ἀριστεῖον τῶν Θετικῶν Ἐπιστημῶν στὸν κύριον **Ἱπποκράτη Γιατζίδην**. Πανεπιστημιακὸς διδάσκαλος ἀπὸ τριακονταετίας περίπου καὶ κλινικὸς ἰατρός, ὁ κ. Γιατζίδης ἔχει νὰ ἐπιδείξει ἔργο κλινικὸ καὶ ἰδίως ἐρευνητικὸ, λαμπρὸ μὲ σπουδαία καὶ διεθνή συμβολή στὴν προαγωγὴ τῆς ἰατρικῆς ἐπιστήμης καὶ ἰδιαίτερος στὴν ἀνάπτυξιν τῆς σύγχρονης Νεφρολογίας, τῆς ὁποίας θεωρεῖται ὁ πατέρας στὴν Ἑλλάδα, συμβολή, ἢ ὁποία τὸν κατατάσσει μεταξὺ τῶν θεμελιωτῶν τοῦ κλάδου αὐτοῦ τῆς Παθολογίας. Ἐπιπλέον, ὁ κ. Γιατζίδης διακρίνεται γιὰ τὸ εὖρος τῆς παιδείας του, τὸ ἀπαραμίλλο ἐπιστημονικὸ του ἦθος, τὴν τόλμην, τὴ συνέπειαν, ἀρετὰς ποὺ τὸν καταξίωσαν στὴ συνείδησιν τοῦ ἰατρικοῦ καὶ τοῦ ἐν γένει κοινωνικοῦ συνόλου.

Μετὰ πρότασιν τῆς *Τάξεως τῶν Ἠθικῶν καὶ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν* καὶ ἀπόφασιν τῆς *Ὀλομελείας* ἀπονέμεται τὸ *Βραβεῖο Εὐαγγέλου καὶ Πηνελόπης Φαρμακίδου*, γιὰ ἐπιβράβειυσιν «ἐξαίρετης

ἐθνικῆς πράξεως ἢ δράσεως» σὲ δύο ἐπιζῶντες μαχητὲς τοῦ Μπιζανίου, τοὺς κυρίους **Κώστα Τσιάνο** καὶ **Ἐμμανουὴλ Καλοχριστιανάκη**. Τὸ βραβεῖο συνοδεύεται ἀπὸ 100.000 δρχ. στὴν καθένα. Στὸν κ. Τσιάνο θὰ χορηγηθοῦν ἐπὶ πλέον 50.000 δρχ. γιὰ ἔξοδα μετακινήσεως καὶ διαμονῆς στὴν Ἀθήνα.

Ὁ κ. Τσιάνος γεννήθηκε τὸ 1889 στὴ Ρεπετίστη Πωγωνίου. Τελείωσε τὸ Γυμνάσιο στὴν Ἀθήνα καὶ τὸ 1909, σὲ ἡλικία δηλ. 20 ἐτῶν, ἔφυγε γιὰ τὴ Φιλαδέλφεια Ἀμερικῆς ὅπου ἐργάστηκε σὲ ἐργοστάσιο πολεμοφοδίων. Τὸ 1912, ὅταν κηρύχθηκε ὁ πόλεμος στὴν Ἑπείρο, ἀφοῦ συγκρότησε τὸν Ἱερὸ Λόχο Φιλαδελφείας ἀπὸ 225 νέους, ἐγκαταλείπει τὰ πάντα, ἔρχεται καὶ παίρνει μέρος στὴ μάχη τοῦ Μπιζανίου. Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωση τῶν Ἰωαννίνων συνέχισε στὴν Ἀλβανία, ὅπου ἔλαβε ἐκεῖ μέρος σὲ ὅλους τοὺς πολέμους, Ἀργυρόκαστρο-Τεπελένι-Κλεισούρα-Κορυτσά, πολεμώντας πάντα μὲ τὸ Ἀνεξάρτητο Σύνταγμα Κρητῶν. Τὸ 1984 τιμήθηκε μὲ δίπλωμα ἀπὸ τὸν Δῆμο Ἰωαννίνων.

Ὁ κ. Ἐμμανουὴλ Καλοχριστιανάκης, γεννήθηκε τὸ 1890 στὶς Ἀρχάνες τῆς Κρήτης. Στὸν ἐλληνοτουρκικὸ πόλεμο τοῦ 1912, φοιτητῆς τότε τῆς Νομικῆς, πολέμησε ὡς ἐθελοντῆς. Ἐλαβε ἐπίσης μέρος στὶς μάχες τῶν Πεστώων, στοὺς ἀγῶνες τῆς Ἀετορράχης, Μάντρας, Μπιζανίου καὶ Ἰωαννίνων καὶ στὸν ἐλληνοβουλγαρικὸ πόλεμο. Στὸ ἴδιο Σύνταγμα Κρητῶν καὶ τὸν Λόχο τῶν ἐθελοντῶν τῆς Ἀμερικῆς μὲ τὸν προαναφερθέντα κ. Τσιάνο, ἐπέδειξαν μεγάλο ἥρωισμό. Ἐπιστρατεύθηκε ἀκόμη τὸ 1915 καὶ τὸ 1920, ἐνῶ τὸ 1922 ἐγκαταστάθηκε στὴν Ἀλεξάνδρεια τῆς Αἰγύπτου ὡς καπνέμπορος, ὅπου ἀνέπτυξε ἀξιόλογη ἐθνικὴ καὶ κοινωνικὴ δράση. Ὡς δήμαρχος Ἀρχανῶν καὶ Πρόεδρος τῆς Περιγηγητικῆς Λέσχης, ὑποβόηθησε θετικὰ τὴν Ἀρχαιολογικὴ Ὑπηρεσία γιὰ τὴν ἐκεῖ ἔναρξη τῶν ἀνασκαφῶν. Ἐχει τιμηθεῖ μὲ πολλὰ παράσημα καὶ μετάλλια γιὰ τὴ στρατιωτικὴ καὶ κοινωνικὴ του δράση.

Στὸ πρόσωπο τῶν δύο αὐτῶν τιμωμένων Μπιζανομάχων τιμῶν-

ται και ὅλοι οἱ συμπολεμιστές τους γιὰ τὴν ἐθνικὴ τους δράση.

Μετὰ πρόταση τῆς αὐτῆς *Τάξεως* καὶ ἀπόφαση τῆς *Ὀλομελείας* ἀπονέμεται τὸ προκηρυχθὲν *Βραβεῖον τοῦ Ἱεροῦ Ἰδρύματος τῆς Εὐαγγελιστρίας τῆς Τήνου*, συνοδευόμενο ἀπὸ 100.000 δρχ., γιὰ τὸ καλύτερο «θεολογικὸ ἔργο», μετὰ θάνατον στὸν Μητροπολίτη Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου ἀείμνηστο **Τίτο Συλλιγαρδάκη** καὶ στὸν θεολόγο-ἐρευνητὴ κ. **Θεοχάρη Προβατάκη**, ὁ ὁποῖος λαμβάνει καὶ τὸ χρηματικὸ ἔπαθλο. Τὸ ἔργο τῶν δύο βραβευομένων εἶναι τὸ «Κρητικὸν Λειμωνάριον». Πρόκειται γιὰ ἔργο πού περιλαμβάνει ἱερές Ἀκολουθίες κωδικοποιηθεῖσες κατὰ σειρά τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς μνήμης κάθε Ἀγίου. Περιλαμβάνει ἐπίσης 42 Ἀκολουθίες τῶν Κρητῶν Ἀγίων. Πρόκειται περὶ ἔργου χρηστικοῦ καὶ ὠφελίμου, πού προέρχεται ἀπὸ ἐπιμελὴ σταχυολόγησι προγενεστέρων ἐκδόσεων, παλαιῶν κειμένων, φθαρμένων χειρογράφων κλπ. Παρακαλεῖται νὰ προσέλθει ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ ἀείμνηστου Μητροπολίτου καὶ ὁ κ. Προβατάκης νὰ παραλάβουν τὰ βραβεῖα.

Προτοῦ προχωρήσω στὴν ἀναγγελία τῆς προκηρύξεως τοῦ Ἀριστείου τῶν Γραμμάτων καὶ Βραβείων, ἐπιθυμῶ νὰ ἀναφερθῶ στὴν προσφορὰ τοῦ *Ἰδρύματος Λεβέντη* 100 Λευκωμάτων στὰ ἑλληνικὰ καὶ τὰ ἀγγλικὰ μὲ τὸν τίτλο: «Μακεδονία —4.000 χρόνια ἱστορίας καὶ πολιτισμοῦ», προσφορὰ, ἡ ὁποία ἔγινε περὶ τὸ τέλος τοῦ παρελθόντος ἔτους μέσω τῆς *Ἐταιρίας Μελέτης Ἑλληνικῆς Ἱστορίας*.

Εἶναι περιττὸ νὰ τονίσουμε τὴ σημασία πού ἔχει γιὰ τὴν ἱστορία μας ἡ ἔκδοσις αὐτή, ἰδίως κατὰ τὰ τελευταῖα χρόνια πού ἔχει ἐνταθεῖ ἡ προσπάθεια ἄλλων χωρῶν νὰ ἀμφισβητήσουν τὴν ἑλληνικὴ ταυτότητα τῶν τόσο δοξασμένων κατὰ τὴν ἀρχαιότητα, ὅσο καὶ αἰματοποτισμένων ἑλληνικῶν χωμάτων κατὰ τὴν πρόσφατη ἱστορία μας. Γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ εὐχαριστοῦμε καὶ πάλι γιὰ τὴν προσφορὰ τόσο τοῦ *Ἰδρύματος Λεβέντη* ὅσο καὶ τὴν *Ἐταιρία Μελέτης Ἑλληνικῆς Ἱστορίας*.

Καὶ τώρα ἀναφέρομαι στὴν προκήρυξη τοῦ Ἀριστείου τῶν Γραμμάτων, καθὼς καὶ ἄλλων νέων βραβείων:

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΒΡΑΒΕΙΩΝ

ΤΑΣΗ ΤΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

1) **Ἀριστεῖο τῶν Γραμμάτων**, ἀπονεμόμενο σὲ Ἑλληνα λογοτέχνη, ὁ ὁποῖος παράλληλα πρὸς τὸ σύνολο τοῦ προηγουμένου σπουδαίου ἔργου του, συνέβαλε σὲ μεγάλο βαθμὸ καὶ μὲ ἔργο πού ἐκτελέστηκε κατὰ τὴν τελευταία τετραετία, περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλον, στὴν πρόοδο τῶν ἐλληνικῶν γραμμάτων. Προθεσμία ὑποβολῆς αἰτήσεων ἢ προτάσεως ἕως τῆς 31 Δεκεμβρίου 1988. Ἡ ἀπονομὴ τοῦ Ἀριστείου κατὰ τὴν πανηγυρικὴ συνεδρία τῆς 25ης Μαρτίου 1989.

2) **Βραβεῖο Γ. Δ. Χουρμουζιάδη**, εἰς μνήμην τῶν γονέων του Δημητρίου καὶ Ἰουλίας Χουρμουζιάδη, 500.000 δραχμῶν, γιὰ τὴ συγγραφὴ μυθιστορήματος μὲ θέμα ἐμπνευσμένο ἀπὸ τοὺς ἀγῶνες τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας γιὰ τὴ διάσωση τοῦ ἔθνισμοῦ του καὶ ἰδιαίτερα τῶν ἐλληνικῶν πόλεων τοῦ Εὐξείνου, ἀρχίζοντας ἀπὸ τὰ μέσα τοῦ 19ου αἰῶνα καὶ φθάνοντας μέχρι τῶν ἡμερῶν μας, δηλ. τὴν τελικὴ ἐξόντωσή του. Προθεσμία ὑποβολῆς ἔργων, σὲ πέντε δακτυλογραφημένα ἀντίγραφα, ἀνώνυμα, μὲ κάποιο ρητὸ ὡς ἔνδειξη, σύμφωνα μὲ τοὺς γενικοὺς ὅρους (ἀριθμ. 4) ἕως τῆς 30 Ἀπριλίου 1990. Ἡ ἀπονομὴ τοῦ βραβείου τὸ Δεκέμβριο τοῦ 1990.

3) **Βραβεῖο τῶν ἀδελφῶν Γεωργίου καὶ Κωνσταντίνου Δ. Χουρμουζιάδη**, εἰς μνήμην τῆς ἀδελφῆς τους Ἀλεξάνδρας Βασιλικῆς Χουρμουζιάδη, 500.000 δραχμῶν, γιὰ τὴ συγγραφὴ μυθιστορήματος μὲ θέμα ἐμπνευσμένο ἀπὸ τὴν ἐθνικὴ καὶ πολιτισμικὴ δράση τοῦ παραδουναβίου Ἑλληνισμοῦ, ἀρχίζοντας ἀπὸ τὴν ἐποχὴ πού προηγήθηκε τῆς κηρύξεως τῆς Ἐθνεγερσίας ἀπὸ τὸν Ὑψηλάντη στὸ Ἰάσιο τῆς

Μολδαβίας, και μέχρι της έκριζώσεώς του στο τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Προθεσμία υποβολής έργων, σε πέντε δακτυλογραφημένα αντίγραφα, ανώνυμα, με κάποιο ρητό ως ένδειξη, σύμφωνα με τους γενικούς όρους (αριθμ. 4) έως τις 30 'Απριλίου 1990. 'Η άπονομή του βραβείου το Δεκέμβριο του 1990.

4) Βραβείο του 'Ιδρύματος Κώστα και 'Ελένης Ουράνη, 500.000 δρχ., για τή συγγραφή ανέκδοτης εργασίας με θέμα τή μελέτη της γλώσσας των δημοσιευμένων ελληνικῶν ἐγγράφων της Κάτω 'Ιταλίας και Σικελίας από τον 10ο έως τον 15ο αιώνα. Προθεσμία υποβολής εργασιῶν σε πέντε δακτυλογραφημένα αντίγραφα, ανώνυμα, σύμφωνα με τους γενικούς όρους (αριθμ. 4), έως τις 30 Σεπτεμβρίου 1989. 'Η άπονομή του βραβείου το Μάρτιο του 1990.

5) Βραβείο του 'Ιδρύματος Κώστα και 'Ελένης Ουράνη, 500.000 δρχ., για τή συγγραφή ανέκδοτης εργασίας με θέμα τή μελέτη της γλώσσας των δημοσιευμένων ελληνικῶν ἐγγράφων του 'Αγίου Όρους από τον 10ο έως τον 15ο αιώνα. Προθεσμία υποβολής εργασιῶν σε πέντε δακτυλογραφημένα αντίγραφα ανώνυμα, σύμφωνα με τους γενικούς όρους (αριθμ. 4), έως τις 30 Σεπτεμβρίου 1989. 'Η άπονομή του βραβείου το Μάρτιο του 1990.

ΤΑΣΗ ΤΩΝ ΗΘΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

1) Βραβείο Λέσχης ΛΑ·Ι·ΟΝΣ 'Αθηνῶν, 200.000 δρχ., άπονεμόμενο σε φυσικό πρόσωπο για πράξη φιλαλληλίας και αὐτοθυσίας που εἶχε ως σκοπὸ τή σωτηρία κινδυνεύοντος ανθρώπου. Οἱ αἰτήσεις ἢ προτάσεις, συνοδευόμενες από πλήρη άποδεικτικά στοιχεία, υποβάλλονται έως τις 30 'Απριλίου 1988. 'Η άπονομή του βραβείου το Δεκέμβριο του 1988. "Αν κανένα από τὰ πρόσωπα, για τὰ ὁποῖα υποβλήθηκε πρόταση ἢ αἴτηση, δὲν κριθεῖ ἄξιο για βράβευση, ἢ 'Ακαδημία ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς άπονομῆς του βραβείου και σε πρόσωπο για τὸ ὁποῖο δὲν ἔχει υποβληθεῖ αἴτηση ἢ πρόταση.

2) **Βραβείο του Ροταριανού Όμιλου Γλυφάδας**, 200.000 δρχ., για τη βράβευση φυσικού προσώπου για άξιεπαινη πράξη ή δράση αυτού (ήθικη πράξη ή πράξη ευποιίας, ή προστασίας περιβάλλοντος κλπ.). Το βραβείο θα απονεμηθεί οίκοθεν κατά την πανηγυρική συνεδρία του Δεκεμβρίου 1988.

3) **Βραβείο Ευαγγέλου και Πηνελόπης Φαρμακίδου**, 250.000 δρχ., απονεμόμενο σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ελληνικής ιθαγενείας με σκοπό την άμοιβή ή έξαρση πράξεως ή δράσεως εξαιρετης από εθνική, κοινωνική ή ήθικη άποψη. Οι αιτήσεις ή προτάσεις συνοδευόμενες από πλήρη αποδεικτικά στοιχεία, υποβάλλονται έως τις 30 Σεπτεμβρίου 1988. Η άπονομή του βραβείου τὸ Μάρτιο τοῦ 1989. Ἐάν κανένα ἀπὸ τὰ πρόσωπα, γιὰ τὰ ὁποῖα ὑποβλήθηκε πρόταση ἢ αἴτηση, δὲν κριθεῖ ἄξιο γιὰ βράβευση, ἡ Ἀκαδημία ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς ἀπονομῆς τοῦ βραβείου καὶ σὲ ἄλλο πρόσωπο γιὰ τὸ ὁποῖο δὲν ἔχει ὑποβληθεῖ αἴτηση ἢ πρόταση.

4) **Βραβείο του Ἱεροῦ Ἰδρύματος τῆς Ευαγγελιστρίας τῆς Τήνου**, 300.000 δραχμῶν, γιὰ τὴ βράβευση τοῦ καλύτερου θεολογικοῦ ἔργου, ποὺ ἐκδόθηκε κατὰ τὴν τελευταία πενταετία. Προθεσμία ὑποβολῆς ἔργων σὲ τρία ἀντίτυπα ἕως τὶς 30 Σεπτεμβρίου 1988. Ἡ ἀπονομή τοῦ βραβείου τὸ Μάρτιο τοῦ 1989. Σὲ περίπτωση ποὺ τὸ βραβείο δὲν διεκδικηθεῖ ἢ κανένα ἀπὸ τὰ ὑποβληθέντα ἔργα δὲν κριθεῖ ἄξιο γιὰ βράβευση, ἡ Ἀκαδημία διατηρεῖ τὸ δικαίωμα νὰ ἀπονείμει τὸ βραβείο σὲ ἄλλο ἔργο, ἔστω καὶ ἂν δὲν ἔχει ὑποβληθεῖ σχετικὴ αἴτηση.